

בענין כשרות הסכין
אריה ליבוביץ

- I. Transfers taste different than other utensils.
- A. דוחקא דסכינא - pressure increases the knife's ability to transfer taste in these ways:
1. dry hot foods normally only transfer to a כדי נטילה - knives transfer throughout even without a liquid medium. (ש"ך סימן צד ס"ק כו explained by Tur).
 2. Normally תתאי גבר so only the outer surface of the cold bottom piece is affected, but cutting meat with a dairy knife from below transfers taste throughout the meat. ש"ך צד:כה
 3. causes enough transfer of taste to require נעיצה even when it is not יד סולדת בו.
 4. Together with דבר חרף transfers taste throughout the food.
- B. Residue on the knife. ערוך השולחן סימן צה סעיף ח' רש"י חולין דף ה: ד"ה צונן. (רמ"א צד:ז' see).
1. This happens even after 24 hours because this is ממשות and not just טעם (שו"ע צו:א, שו"ע טעם קג:ה').
2. When do we have to worry about this? דרכי תשובה סימן צו:ד' - put away is assumed clean.
- C. How to kasher a knife. Sometimes we allow נעיצה בקרקע י' פעמים.
- II. Practical situations.
- A. Cold foods. If there is no דבר חרף or heat, the only issue to contend with is the residue (which isn't a problem when you know it was clean).
1. Dairy knife for meat - meat knife for dairy.
 - a. soft foods (cream cheese etc.) - דוחקא דסכינא no.
 - b. firm foods (meat or American cheese)
 - i. the food - scrub clean with cold water from possible residue - חכמת אדם מז:ג'.
 - ii. the knife - scrub with cool water or thick cloth - חולין דף ה:'. If you don't clean immediately it will need נעיצה according to יהודה יד explaining רמ"א סט:כ'.
 - c. hard food (hard cheese).
 - i. the food - ideally should do קליפה.
 - ii. the knife - needs נעיצה - ש"ך צד:לא' and חכמת אדם מז:ד'.
 2. non kosher knife on kosher food (or dairy/meat on pareve)
 - a. vegetables similar to לפת (חכמת אדם מט:ט') (i.e. carrots, turips, parsnips) - no taste transfer, only worry about the residue so washing suffices.
 - b. fruits or other vegetables - washing will only let residue sink in further so you need ש"ך צו:כא' קליפה גרידה and not even גרידה.
 - i. vegetable salads in non-kosher restaurants. many poskim are machmir even without devarim charifim because the knives aren't necessarily perfectly clean. It may be argued that the taste is only transferred on the first two cuts. Vegetables have not been checked for insects, and there may be a מראית עין issue because it looks like any salad is okay which is certainly not the case.
 - ii. fruit salads or cut vegetables in fruit store - they probably use separate knives רמ"א צו:ב'.
 - iii. for coffee in non-kosher establishments see שו"ת יחווה דעת ד:מא'.

- c. fish - see ש"ך ציטו allows unsalted fish with a clean knife if you wash it. pickled fish are a דבר חריף and a much bigger problem.
- d. bread - ש"ע פט"ד - can't cut bread for dairy meal with meat knife unless נעיצה is done first (ש"ך שם ס"ק כב). ערוה"ש שם סעיף טו. See ערוך השולחן צד"לה.
- B. Hot or warm foods. We have to worry about real טעם נתינת טעם but only if used in the last 24 hours on hot foods - ש"ע צד"ז. See ערוך השולחן צד"לה.
1. dairy knife on hot meat - even without liquid the דוחקא דסכינא transfers טעם. ש"ך צד"כו.
 - a. the food - ש"ע צד"ז - entire food is forbidden unless there is ששים.
 - b. the knife - רמ"א שם - הגעלה.
 2. dairy knife on warm meat - can transfer some taste because of duchka d'sakina
 - a. the food - klipah.
 - b. the knife - neitzah.
- C. Davar Charif. When cutting a davar charif with a knife it is unique in three ways:
1. Even something cold can give and absorb taste.
 2. Even if it hadn't been used in over 24 hours it is considered טעם לשבח. שולחן ערוך צ"א.
 3. נ"ט דהיתירא.
 - a. What is a דבר חריף? The gemara uses the example of a radish. In terms of other foods:
 - i. sharp and sour foods (garlic, onions, leek, olives, lemons, etc.) are considered devarim charifim.
 - ii. Some say any food that can be eaten alone is not charif (i.e. pickles, sauerkraut) - שאלה is you stick a fleishig fork into a pickle and subsequently stuck a milchig fork into the same pickle, but many reasons to be lenient (maybe fork isn't a knife, maybe pickle is considered soft, maybe pickle isn't charif, maybe tips of fork are batel, maybe fork isn't normally used with hot foods, maybe wasn't used in 24 hours and we may hold that it is pagum even with davar charif).
 - iii. cooked sharp food - מחלוקת הפוסקים - certainly used as a סניף להקל.
- III. Kashering the knife. Neitzah only works for those issues that are unique to a knife (if it was used with heat it needs libun or hagalah)
- A. Neitzah is done by sticking the knife into hard (but not too hard) ground ten times ש"ע יר"ד סימן קכ"א (leaving a knife in the ground does nothing).
- B. Situations when neitzah is done:
1. before cutting bread for a dairy meal with a meat knife or vice versa. ש"ך פט"ב, unlike ט"ז שם ס"ק ר'
 2. dairy knife used to cut cold meat that wasn't immediately washed.
 3. meat knife used to cut hard cheese or vice versa needs neitzah to kasher it back.
 4. dairy knife used to cut warm meat or vice versa
- C. What does neitzah accomplish?
1. most assume it cleans all residue
 2. ש"ך יו says it removes outer surface of the blade
 3. רע"א על הש"ך סימן צו ס"ק ט' - it removes taste from outer surface
- D. Only smooth blades can be kashered this way - Shulchan Aruch.
- E. Other types of scrubbing do not accomplish neitzah - תוספות עבודה זרה דף ע"ו.

1 - ש"ך יורה דעה סימן צד ס"ק כז

אם אין בה ס' כו' - ואע"ג דלקמן סימן ק"ה ס"ד כתבו הט"ו דאם נפל איסור על חתיכה שבקדרה שהוא חוץ לרוטב סגי בנטילה י"ל דשאני הכא דאגב דוחקא דסכינא מתפשט בכולו וכן משמע חילוק זה בב"י ובאר"ה שם ע"ש עי"ל דסתם סכין הוא בלוע ג"כ משמונית של חמאה וכה"ג א"נ מיירי שהבשר שמן ובדבר של שמן כתבו הט"ו שם ס"ה דאוסר עד ס' וע"ש ואע"ג דלקמן ר"ס צ"ו אם חתך בסכין של איסור או של חלב צנון אינו אסור אלא כדי נטילה י"ל דהתם ליכא אלא משום חורפא דצנון ואע"ג דיש פוסקים והביאם המחבר שם דחורפא דצנון עדיף מרותח דאפילו אין הסכין בן יומו משוי ליה נ"ט לשבח מ"מ לענין להתפשט בכולה בישול עדיף.

2 - ש"ך יורה דעה סימן צד ס"ק כה

בשר רותח כו' - אפילו היה הסכין למטה והבשר למעלה דתתאה הוא צונן דאגב דוחקא דסכינא בלע טובא כן מוכח באר"ה כלל כ"ז ד"י:

3 - רש"י מסכת חולין דף ח עמוד ב

צונן - כלומר אין חום בית השחיטה חזק לבלוע ומיהו הדחה בעי שהרי נתקנה בה שמונית ואע"פ שלא נבלע בבשר הרי הוא בדפנות בית השחיטה שא"א לדופני הסכין בלא שמונית.

4 - ערוך השולחן סימן צה סעיף ח'

למעטוי רק אם ידעין שלא היתה רחוצה יפה [ש"ך סק"א] ויש מי שחולק בזה ואינו עיקר דאף אם נאמר שאינה מודחת יפה מ"מ משום היא נקיה כסתמא ודע שבעל או"ה כתב [כלל ל"ג] דסתם כלי יש בתבשיל ששים נגד הלכלוך שעליו ודע דזה שהצרכנו ששים בדגים נגד הסמך שגיל פני הקדרה וזה בנצלו ובנתבשלו ר"י שיהא ששים בדגים עם המים שנתבשלו ביחד שהרי המעם חולך בשוה להדגים ולהמים [פמ"ג סק"א]:

וכתבו האחרונים דאין בונהו דבעינן לידע שהיתה רחוצה יפה דגם כסתם אפרינן מסתמא היתה רחוצה יפה כדרך כש"כ שאחר אכילה סנקים הקרות ולא אתי

5 - שולחן ערוך יורה דעה סימן צד סעיף ז

בשר רותח שחתכו בסכין חולבת, כל החתיכה אסורה אם אין בה ששים כנגד מקום הסכין שחתך הבשר. אבל אם אינו בן יומו, או אם אינו יודע שהוא בן יומו, אינו אוסר אלא כדי קליפה. הגה: וכל זה בצער רותח צכלי ראשון, ואז אם הסכין בן יומו ואין ס' בצער נגד הסכין הכל אסור, ואף הסכין לריך הגעלה. אבל אם הוא כלי שני, הצער לריך קליפה; והסכין, נעילה בקרקע (ארוך כלל ל"ו), וכן נוהגין. ואפילו אין הסכין בן יומו, יש לקלוף הצער מעט משום שמונית הסכין (טור וב"י בשם סמ"ק).

6 - שולחן ערוך יורה דעה סימן צו סעיף א

צנון או סילקא שחתכם בסכין של בשר בן יומו, או שאינו מקונה, אסור לאכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ולא יהא בו טעם בשר, שאז מותר בהדחה. ויש אומרים דהוא הדין לאינו בן יומו והוא מקונה. ואם לא נטל מהם כדי נטילת מקום וגם לא טעמם ובשלם בחלב, צריך ששים כנגד מה שנגע מהסכין בהם. וה"ה לחתכם בסכין של עובד כוכבים. הגה: ואם חתכן דק דק, לריך לשער ס' נגד כל הצנון (צ"י בשם סמ"ק). וי"א שאם חתך צנון בסכין של איסור, כולו אסור (רש"י אור"ן וכן משמע בדרך כלל ל"ה). וכן אם חתכו בסכין של צער, אסור כולו בחלב. וכן נוהגין לכתחלה, אבל צדיעבד אין לאסור רק כדי נטילה (צ"י ואו"ה). וכל זה אם חתך הצנון עצמו, אבל אם חתך הירק שעל הצנון, אין לחוש. ואם יש ספק אם נחתך בסכין של איסור, אזלינן לקולא (שם), לכן קוים הצנונות שיש בהן חתוכין לזדנבותיהן, כי חליון שנעשה צמרא וחליונא (שם צה"ג"ה ומכא"ל צה"ה ש"ד). ובמקום שאין נמלא לקנות רק החתוכים בסכין, נוהגין לקנותו ולהחיר ע"י נטילת מקום.

7 - שולחן ערוך יורה דעה סימן קג סעיף ה

כל קדרה שאינה בת יומא חשיבה טעמה לפגם, ואינה אוסרת. ונקראת בת יומא כל זמן שלא שהתה מעת לעת אחר שנתבשל בה האיסור, וכיון שעבר עליה מעת לעת אחר שנתבשל בה האיסור אינה נקראת בת יומא. ואם בישל בה כשאינה בת יומא, התבשיל מותר דהוי נותן טעם לפגם טו והוא שתהיה מודחת שלא יהא שומן על פניה, שאם לא הדיחה, אוסר והרי היא כחתיכת איסור שלא נפגמה. ויש מתירין אפילו בישל בה קודם שהדיחה. הגה: ואם יש ס' נגד מה שדבוק עליו, לכולי עלמא שרי מאחר דהקדירה אינה בת יומא. והכי נהוג (או"ח).

8 - דרכי תשובה סימן צו ס"ק ד'

הוא שיהא דלם אגד שידע מה' מקי בשעת המכה מהימנך לי וסיים בל"ט
 מי"ט ועי' בש"ט פרה משה אהרן חלק ב' ס' מ"ו שהקל לגמרי צמח או
 ומזה דכל מה שלא נהמר נס נסכין שליש ב"י מפני האמנותי סדוק
 ע"י היט כמכיריכם שלא ה' מקודש ומקיים כראוי אבל סכנים שלט שדרכם
 לנקח היטב ואין שם שומן ודק בהם הי' כבוד לים מי"ט והכלהו דבריו
 לגיל ס' ל"ד (ס"ק ל"ג) ומעשה יבין האורט מעשה לזון בזה. כל לפי מקומו
 והטעם ופשוט הוא תם נמקום שדרכם תמיד לנקח היטב הסכין כמכר מ"ט לא
 כל הממס שזין בזה כי נס נמקום שמקודשין בנים המבטלים ליתן הסכין
 ולנקח הוא רק בשעה שרוחצין ומנקין שר' הכלים לאחר כביטול והכלילה אבל
 בשעה שמוסקין בבטול שדך' לתוך נסכין אחת כנה ואחת כנה אין חזקין
 אותו בין שמיים להשמיט וכזה י' הכרס עירו בראשו לזרום על א' 1

ומבליע מי"ט: (ד) שאינו מקנה. עכ"ל"ט מ"ט מה"ך ומקנה או
 מקנה וממנויה קרום קל פניו ועכ"ל"ט סק"ג שכתב דמ"ט המונח שליט מקנה
 ס' שידע שליט מקנה או ל"ך נשילה מקנה אבל כהנה סכין אפי"ט דהתם
 שמשניה קרום על פניו לא מחמיקו כלי ה"י וכו' בקליפה מי"ט אמנם בפרי
 שולח סק"ג האריך בזה והעלה דח"ך בסתמא שליט ידע אם הוא מקנה או
 לא ל"ך נשילה מי"ט וכ"כ בעט"ד סק"ג ועי' בממ"י כלל ל"ו ס"ק י"ח ועי'
 ביד יבונה בריה"ט סק"ד שפסק להכלה סטפ"ח להקל בזה מי"ט אמנם ישין
 בש"ט חוט כשי' ס' ל"ה שפסק להחמיר וזהו מה כתב שם דלפי' אם אמר
 האול שידע שהסכין ה' מקנה בשעת המכה אינו מלמן דכל מלחה ולא
 תמיד עלי' דל"ה לא אדעת' מי"ט ועי' בממ"י כלל ס"ה ס"ק י"ד שהביאו
 ושי"ט נמ"ט ע"י בזה וכתב דיש לומר דם האדם הכני שם לא החמיר רק
 שנבדל דר' שמדיר בזה לענין חזן נכסח אבל לענין שאר איברים י"ל דם

9 - חכמת אדם כלל מז סעיפים ג-ד

וואם הבשר בכלי שני ועדיין היד סולדת בו יש אומרים כיון שהוא דבר גוש
 דינו ככלי ראשון כמבואר כלל ס' סימן י"ב ולהאומרים דאין חילוק בין גוש לזו וצולול
 אפילו אין הסכין בן יומו צריך לקלוף הבשר כיון שעל כל פנים יש בו חימום דכלי שני
 דדוחקא וכן אפילו היה הבשר צונן נכון לקלוף הבשר ואין חילוק בין שהסכין בן יומו או לא
 כיון שסתם סכין שמנונית קרוש עליו ויש כאן דוחקא דסכינא אבל מדינא בבשר צונן אין
 צריך אלא הדחה ושפשוף היטב. (ואפי"ג דנסימן ק"ה סעיף ג' כי דלית אוסר כלל וכ"כ נסימן ס"ט דכ"ט אינו
 מפליט ומבליע וא"כ קשה למה ל"ך קליפה ואפשר דמשע' לדעת אר"ה מטעם גוש כיון שהי"ט צ וטובה כמו פשר להגריך קליפה
 או מטעם דוחקא כמ"כ ה"ט"ו. ובאמת באר"ה כלל ל"ו לא חילק כלל בין כ"ד לכ"ט דלשיעורו כל גוש דינו ככ"ד וכמו אפילו בלזון
 נכון לקלוף אבל מדינא מותר בלזון בשפשוף כמ"ש הש"ך נסימן י' נכ"ק כ' ובמ"ד כ"ד בש"ע סעיף י"ז) והסכין צריך
 נעיצה (ש"ס):

ד והוא הדין אם חתך היתר בכלי איסור נמי דינא הכי. וזה הכלל (6) אם חתך בו
 רותח שהיד סולדת בו ועדיין הוא בכלי ראשון צריך הגעלה (ש"ס ג"ד וע"ש בש"ך). (ג) ואם
 חותך דבר שהיד סולדת בו ומונח בכלי שני יש להגעיל הסכין ובמקום צורך יש לסמוך
 להקל דאפילו בדבר גוש כיון שמונח בכלי שני סגי בנעיצה. (ג) ואם חתך בו צונן סגי בהדחה
 היטב. (ז) ואם חתך בו דבר קשה כגבינה קשה אף על פי שהגבינה צונן צריך נעיצה ואם
 מללו גבינה בריב אייזין נקי של בשר או של איסור מותר הגבינה אם אינה מלוחה כמליחת
 בשר כיון שהיה נקי. ואם לא היה נקי צריך ס' נגד מה שהיה בעין. וכל זה אם אינו בן יומו.
 ואם היה בן יומו ונקי וחתך גבינה קשה כיון שהסכין צריך נעיצה יש להחמיר ולהצריך
 קליפה ובמקום הפסד יש להקל (ע"ש נכ"ס):

10 - תלמוד בבלי מסכת חולין דף ח עמוד ב

איכא דאמרי: דכ"ע בית השחיטה צונן, מאן דאמר מדיח - שפיר, מאן דאמר קולף - אגב דוחקא דסכינא בלע. סכין
 טריפה - פליגי בה רב אחא ורבינא, חד אמר: בחמוין, וחד אמר: בצונן. והלכתא: אפילו בצונן, ואי איכא בליתא
 דפרסא למיכפריה - לא צריך.

11 - שולחן ערוך יורה דעה סימן סט סעיף ב

בשר שנמלת, ושהה כדי מליחה, ונתנוהו אחר כך בכלי בלא הדחה ונתמלא מציר, מותר. ולפי זה בשר שנפל לתוך
 ציר היוצא מהבשר אחר ששהה כדי מליחה, מותר. ויש מי שאוסר בזה ובזה, ויש לחוש לו לכתחלה. הגה: ויש אוסרין

(תוספות ורא"ש וכמה מן האחרונים), אפילו דדיעבד, כדי קליפה. (הגה ש"ד וזשעריס, ומהרי"ב ומהר"ש וז"י וארוך), והכי נהוג. ודוקא מה שמונה בתוך הליך, אבל מה שחוץ לזיר, שרי. והכלי שנפל בו אוחו הליך, אסור. וכן אם היה הכלי חולצת ויש בו לכלוך, אסור הבשר, דאף לאחר שיעור מליחתו נחשב כרותח (הגה ש"ד ות"י סימן קנ"ט). אבל אם הוא הפסד מרובה ואיך זיה גם כן לורך סעודה מלוא, יש להקל ולומר דאחר ששכה שיעור מליחה לא מחשב לירו כרותח (ד"ע ועיין לקמן סימן ל"ח). ולפי דבריו, אף על פי ששהה הבשר במלח כשיעור, אסור לאכול ממנו עד שידחנו יפה יפה. ואסור לחתוך ממנו בסכין קודם שידחנו, ואם חתך צריך להגעילו. כגה: ויש מחירין לחתוך בסכין לאחר ששכה שיעור מליחה, דאין מליחה לכלים, וכן עיקר דמותר (ת"י סימן קנ"ב ואו"י כלל ל"ז). אבל בסכין לריך הדחה אחר כך, או נעילה צקרקע אם נתייצב עליו הליך (ארוך). ואפילו קודם שיעור מליחה אין האיסור משום הסכין, אלא משום שילא דס צעין על הבשר, ואם רולא להדירו שם היטב ולחזור ולמלחו שם, מותר. וכשרוצים לעשות מליח להתקיים לאחר ששהה במלחו בכלי מנוקב כשיעור הראוי, מדיחים אותו יפה יפה ואחר כך חוזרים ומולחים אותו כדי שיתקיים, ואפילו בכלי שאינו מנוקב. ואפילו לפי סברא זו, אם רוצה למלחו ולאכול צלי בלא הדחה, עושה ואינו חושש לדם שעל המלח, שהאש שואבו ומונע המלח מלבלוע דם. והני מילי במולחו ומעלהו לצלי, אבל אם שהה במלחו, המלח בולע הדם ונאסר, ולפיכך מדיחו יפה יפה וצולה ואוכל. (וע"ל סימן ע"ז מדין בשר שנמלח ולא הודח ונצלה כך).

12 - ש"ך יורה דעה סימן צד ס"ק לא

ואף הסכין צריך הגעלה - הא דכתב כן אסכין בן יומו דצריך הגעלה ולא כ"כ נמי אינו בן יומו דהא הוא בלוע מבשר וחלב דאסור להשתמש בו לא בשר ולא חלב כדלעיל ס"ד גבי כף היינו משום דבאינו בן יומו מותר להשתמש בו שאר דברים כגון דגים וירקות וכה"ג וכדלעיל סי' צ"ג בהג"ה משא"כ בבן יומו דנעשה הסכין נבילה ואסור להשתמש בו אפילו שאר דברים והלכך צריך הגעלה, ומ"ש והסכין צריך נעיצה אף שהבשר הוא רך אבל אם חתך בו דבר קשה כגון גבינה קשה וכה"ג אע"פ שהוא צונן צריך הסכין נעיצה כמ"ש האו"י כלל נ"ח ד"ד וע"ל סימן פ"ט סק"כ וע"ל ס"ס קכ"א מדין נעיצה:

13 - חכמת אדם כלל מט אות ט'

פירות שאינם חמוצים שחתכן בסכין של בשר מותר לאכלן בחלב ובלבד שיגרור מקום החתך דסתם סכין אין נקי אבל הדחה לא מהני וכן בכל דבר שיש בו לחות דמכח הלחות אדרבה נדבק בהם השמנונית ואם חתך בו לפת (שקורין ריבין כ"כ הש"ך נשם מהרי"ל ו"ל דל"ד ריבין דה"ה מערין ושאר לפנות וכ"מ מלשון רמ"א שכי אכל חתך ירק משמע דוקא ירק אכל אין סילוק צין לפנות) די בהדחה ולא עוד אלא אפילו צונן שחתכו אחר הלפת שרי בהדחה לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט מסכין ודוקא לפת אבל אם חתך ירק או לחם לא מהני לחתוך אחריו צונן ואפילו לפת אין להתיר אלא אם כן שחותך תמיד בין כל חתיכה של צונן יחתוך לפת ובסכין של איסור יש להחמיר דאפילו בחותך הלפת ואחר כך הצנן ואם נתערב הצנן אחר כך בתבשיל יש להתיר בדיעבד (מ"מ כלל ס"א ומ"י שם ס"ק ל"ד:)

14 - ש"ך יורה דעה סימן צו ס"ק כא

בגרידה לבד - והוא פחות מקליפה שהקליפה צריך שתהא גסה קצת כדי שתוכל להנטל כולו כאחד משא"כ בגרידה ר"ן מיהו בגרידה סגי אע"פ שסתם סכין שמנוניתו קרוש על פניו דמדינא הוי סגי בהדחה כמו בלפת כיון דצונן בצונן הוא אלא שמתוך לחותה א"א להדיח אותה דאדרבה ע"י ההדחה נסרך בהם יותר ולכך סגי בגרידה וכמ"ש הר"ן ובת"ח שם ד"י מביא טעם אחר ע"ש האו"י ע"ש:

Kosherquest.org

What is permissible in a non-kosher restaurant is: coffee or tea prepared in a special, separate utensil and served in styrofoam cups; cold fruit or salad, which were cut with a permissible knife and served on cold, clean non-kosher utensils. Unfortunately, even this can prove to be a disappointing experience, as many waiters and chefs add sauces, dressings or cottage cheese to salads, even when not requested to do so. The Kosher patron should always be certain to tell the waiter that the salad should be served without any dressings or chefs' surprises (e.g., salami cubes, bacon strips, etc.).

Another matter of concern to the Kosher patron who considers eating even something innocuous (such as a soft drink) at, say, Mc Donald's is the serious problem of "*ma'aris ayin*", the "appearance to the eye." People who don't know better may reach the wrong conclusion about the status of eating anything in such an establishment, or about your personal practice.

Rabbi Yakov Luban

One of the most serious misimpressions that persists in the minds of kosher consumers is the belief that one can eat inherently kosher foods prepared in non-kosher restaurants.

Professionals are often under great pressure to go out with clients or colleagues to lunch and dinner. When kosher restaurants are not available, people rationalize that they can purchase various items, such as fish, in non-kosher establishments. Unfortunately, there is very little that can be consumed in a non-kosher restaurant that is not potentially treif. What, for example, could be wrong with fish in a non-kosher restaurant? To list just a few concerns:

a) The fish may be broiled or baked on a grill or pan previously used for lobster or bacon. If this occurs, the fish is rendered non-kosher because of the non-kosher fat and grease

b) Even if the pan or grill were clean, the ta'am (taste) of the non-kosher food would pass from the pan or grill into the fish. For the same reason, one cannot eat a hard-boiled egg prepared in such establishments. The egg may have been cooked in a pot used previously for non-kosher, and halachically, the non-kosher taste passes through the shell into the egg.

c) The fish may have been sliced with a knife previously used to cut a ham and cheese sandwich. By the same token, sliced fruit and vegetable salads may have come in contact with non-kosher residue on knives or cutting boards.

d) If the fish is seasoned or breaded there is a concern about the ingredients used in the seasoning and breading as well. In addition to non-kosher components, the seasonings could contain a dairy ingredient, which combined with the residual meat on the grill and pan would create a status of bossor v'cholov (meat and milk).

e) Fish requires simonim (signs of Kosher) to be considered kosher. The Halacha does not permit the purchase of filleted fish even if the owner of the fish store claims that it is a kosher species. Without seeing the fins and scales, one is not permitted to assume the fish is kosher. If a person asks for a scaleless piece of flounder in a non-kosher restaurant, the Halacha says that you cannot assume that the fish you ordered is the fish you got. As a matter of fact, filleted European turbot (a non-kosher fish) is almost identical to filleted flounder.

What if you give instructions on how to prepare your fish?

Waiter, listen carefully, please. I want a piece of broiled halibut. Leave the skin on, and don't scrape off the scales. Don't slice the fish with your knives, and bake it in a new unused aluminum foil pan. Make sure there are no other foods in the oven which may splatter on my fish while it is baking. Don't put anything on the fish at all. Serve the fish on a disposable paper plate with plastic silverware. Don't take the fish off the baking pan with a spatula which is not kosher. Just toss it off by turning the pan upside down. Did you get all that waiter?

Still no good. The Halacha establishes that a non-Jew or a Jew who does not observe the

laws of Kosher is not ne'eman (trusted) to testify on matters of Kosher (Yoreh Daya, 119).

There is one final problem with the fish. It is prohibited to eat the fish because of bishul akum. (Bishul akum is food cooked by a non-Jew. See my article on this topic in the Winter '94-'95 issue of Jewish Action, entitled "Playing with Fire." A hard boiled egg cooked in a non-kosher restaurant would also fall into the category of bishul akum.) The only way to overcome all these problems is to go into the kitchen yourself, turn on the fire and supervise the entire production of the fish. Unfortunately, this solution is certainly not practical.

What about eating tuna fish? If you don't see the can, it may not be prepared under supervision. Some tuna fish companies produce non-kosher pet food on the same equipment, and for that reason and others, tuna requires a reliable hashgachah. It is possible to order a closed pop-top can of supervised tuna which you open yourself at the table. This can be consumed with an uncut salad of fruits and vegetables.

114 - שו"ת יחוה דעת חלק ד סימן מב

אני טרם אכלה אמרתי לבאר דבר המצוי אצל הנוסעים במטוס של חברה לא יהודית, ומגישים לפניהם קפה בכוסות או בספלים שלהם, ולכאורה אף על פי שאין לחוש בקפה משום בישולי גוים, וכאמור לעיל, מכל מקום יש לחוש למה שרגילים למוזג בכליהם חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו. ומבואר בתשובת הרשב"א חלק א' (סימן קמ"ג), שחלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו אוסר הכלים שהורתח בהם. וכן פסק הרמ"א ביורה דעה (סימן קט"ו) סעיף א'. ואף על פי שהלכה רווחת סתם כלים שלהם אינם בני יומם, וכמו שכתבו התוספות והרא"ש (עבודה זרה ל"ה ע"ב) שכן פסקו רש"י ורבינו תם ור"י, לפי שהוא ספק ספיקא, שמא לא נשתמשו בו היום, ואם תמצא לומר שנשתמשו בו היום שמא נשתמשו בו בדבר שפוגם בעין, או בדבר שאינו נותן טעם. ע"ש. וכן הסכים הר"ן שם. ע"ש. וכן פסקו הטור והשלחן ערוך (יו"ד / בסיומן קכ"ב סעיף ו'). מכל מקום הרי מבואר בפרי חדש אורח חיים (סימן תמ"ז) סעיף ה' (בד"ה אבל בשומן מהותך וכו'), שבכלים שתשימשם תדיר, ודרכם בכך, מסתמא הוא בני יומן, עד שיוודע לך שאינם בני יומן. ושכן כתב המהרימ"ט (בחלק יורה דעה סימן א'). ושכן מבואר בספר התרומה (סימן נ"ה, ובהר"ן) פרק ב' דעבודה זרה. ע"ש. (אלא שמדברי מרן הבית יוסף שתמה על זה, דהא סתם כלים אינם בני יומן, לא משמע כן. ועיין בכף החיים סימן תמ"ז אות קל"ו. וי"ל). וכאן מצוי מאוד למוזג החלב שלהם בכוסות ובספלים כנ"ל. ופעמים רבות הם מערים החלב מכלי ראשון שהיד סולדת בו. ובערך השלחן יורה דעה (סימן ס"ח סק"ו) הביא פוסקים רבים שאוסרים בכלי שני שהיד סולדת בו אף בדיעבד. וראה עוד בשו"ת חיים ביד (סימן ט"ז). ועל כל פנים גם לדעת מרן השלחן ערוך יורה דעה (ריש סימן ק"ה) יש לחוש לכתחלה בכלי שני שהיד סולדת בו למי שסובר שמבליע ומפליט. וכן העיר מזה בערוך השלחן (סימן קכ"ב סעיף ט"ז). ע"ש. וצריך לומר שכאן נחשב כדיעבד, וכמו שכתב בשו"ת נודע ביהודה קמא (חלק יורה דעה סימן ל"ו), שלענין הלכה למעשה נראה שהנמצא בדרך ואין עמו כלים כשרים תחת ידו, מותר לו לשתות קפה בכלי הגוים אף על פי שהם שותים בהם חלב שלהם, אבל בעיר שאפשר בנקל להשיג כלים כשרים אין להקל, ואם יש בני תורה שמקילים בזה אינם בני יראה, שהרי בודאי בני יומן הם, כיון שבכל שעה שותים בהם חלב שלהם. ואמנם הרב המאור הגדול רבי מאיר פישלש השיב שאולי הם מקילים הואיל ואין חלב טמא מצוי, וכדעת הפרי חדש. ואיני רוצה להכניס עצמי בהיתר זה, ומצוה רבה להפרישם מאיסור. עכת"ד. ובאמת שיש מקום להקל לענין הכלים בצירוף דעת הפרי חדש (סימן קט"ו סוף סק"ו), שאחר שהביא דברי הרדב"ז (בתשובה) (סימן ע"ה) שחלב גוי לא נאסר במנין אלא משום חשש תערובת חלב טמא, כתב, שבמקומות שאין חלב טמא מצוי, או שהוא יותר ביוקר מחלב טהור, מותר לקנות חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו, וכן המנהג פשוט בעיר אמסטרדם, ושכן נהג בעצמו להקל. ע"ש. וכן כתב הפרי תאר (שם סק"א) בד"ה ולענין דינא, שבמקומותינו מותר לקנות מגוי חלב אף שאין ישראל רואהו, ואפילו יש בהמה טמאה בעדרו, משום שחלב בהמה טמאה נמכר בדמים יקרים לשריהם ולגדוליהם, ובודאי שלא יערבנו בחלב טהור. ע"ש. וכן כתב בשו"ת הרשב"ש (סימן תקנ"ד). גם המהר"ש דוראן בשו"ת חוט המשולש שבסוף שו"ת התשב"ץ (הטור הראשון סימן ל"ב) כתב סברא זו, והוסיף עוד לאידך גיסא, שחלב טמא מאוס הוא בעיניהם, וגנאי לחלוב בהמה טמאה. ע"ש. וכן כתב בשו"ת זכור לאברהם אביגדור (חלק יורה דעה סימן ד'). ע"ש. והגאון רבי דוד פארדו בספר מזמור

לדוד) דף ק"ט סע"ב) הביא דברי הפרי תאר והפרי חדש, וכתב, שלכאורה אף על פי שאין הגוי מערב חלב טמא לכתחלה מפני שהוא יותר ביוקר, מכל מקום לפעמים נשאר בכד משוירי חלב טמא, שבדאי אינם מקפידים על זה, ומתערב עם חלב טהור. אולם הרשב"א בתורת הבית (שער ו') כתב, שחלב טמא מאוס בעיניהם, ולפי זה מסתברא דאמנקה קפדי ושוטפים הכלי בין זה לזה. ע"ש. ועיין למרן החיד"א בשו"ר ברכה (סימן קט"ו). ואכמ"ל. ואף על פי שלהלכה נקטינן לאסור חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו בכל אופן. וכן פשטה ההוראה בארץ ישראל וגלילותיה, וכמו שכתב מרן החיד"א שם. וכן כתב בפתח הדביר חלק ב' (ריש סימן קצ"ו). ועיין עוד בשו"ת חקקי לב (חלק יורה דעה סימן ל"ב), ובשדי חמד (מערכת חלב של נכרי סימן א'). ע"ש. מכל מקום לענין הכלים יש מקום לצרף דברי האחרונים המתירים, בשעת הדחק, כשאינן שם כלים כשרים, ועל כל פנים אם אפשר לבקש לשתות הקפה בכלי זכוכית שאינם בולעים ואינם פולטים, עדיף טפי. ואף על פי שהרמ"א בהגה"א/או"ח/ (סוף סימן תנ"א) החמיר בכלי זכוכית לדונם ככלי חרס, כבר כתבו הרבה אחרונים שזהו רק משום חומרא דחמץ, מה שאין כן בשאר איסורים. (ועיין בשו"ת יביע אומר חלק ד' חלק יורה דעה סימן ה'). ועל כל פנים בודאי שאפשר לסמוך בזה על מרן אפילו שלא בשעת הדחק. ובמקום שמגישים רק בכלי פורצליין וכיוצא בזה, יש לסמוך על כך להקל, וכמ"ש בשו"ת האלף לך שלמה (חיו"ד סי' קצ"א).

15 - שולחן ערוך יורה דעה סימן צו סעיף ב

אם חתך בו שומין ובצלים וכרישין (ותמכא שקורין קרי"ו) וכיוצא בהם מדברים החריפים ופירות חמוצים (אורחות חיים) ודגים מלוחים, דינם שוה לחתך בו צנון. (שבילי לקט) הנה: ומכל מקום מותר לאכול מרקחות חריפים של עו"ג כגון זנגביל וכיוצא בו, דיש להם כלים מיוחדים לכך או תולשין אותן (מרדכי ואגודה פרק כ"ד מצרכין).

16 - ש"ך יורה דעה סימן צו ס"ק טו

ודגים מלוחים - משמע דלדעת המחבר אסורים כדי נטילה ולדעת הרב לכתחלה אסורי כולו ובדיעבד צריך לשער כדי נטילה אבל בת"ח שם ד"ט מביא בשם או"ה דאם חתך דגים מלוחים בסכין של איסור צריך גרידה ואם חתכה קודם שנמלחו סגי בהדחה עכ"ל וכ"כ לעיל סי' ס"ט ס"ק פ"ט בשם הרב וצ"ל דהמחבר מיירי כשהם מלוחים ביותר דאז אגב חורפיה דמלח ודוחקא דסכינא בלעי טפי אבל משום מעט מלח לא חשיבי חריף כדלעיל סי' צ"ה ס"ב בהג"ה:

17 - שולחן ערוך יורה דעה סימן פט סעיף ד

מי שאכל גבינה ורוצה לאכול בשר, צריך לבער מעל השלחן שיורי פת שאכלו עם הגבינה. ואסור לאכול גבינה על מפה שאכלו בה בשר. (וכן להיפך אסור) (כן משמע בארוך). וכל שכן שאסור לחתוך גבינה, אפ"ל צוננת, בסכין שרגילין לחתוך בשר. ולא עוד, אלא אפילו הפת שאוכלים עם הגבינה אסור לחתוך בסכין שחותכין בו בשר. הנה: וכן להיפך נמי אסור. כב מיכו על ידי נעימה בקרקע קשה, שרי (צ"י צשס ח"ה וכל זו). אצל כבר נהגו כל ישראל להיות להם שני סכינים, ולרשום אחד מהם שיהא לו היכר. ונהגו לרשום של חלב, ואין לשנות מנהג של ישראל.

18 - ש"ך יורה דעה סימן פט ס"ק כב

מיהו ע"י נעימה בקרקע קשה שרי - משמע דאם נעצו בקרקע קשה מותר לכתחלה לחתוך בו פת לאכול עם גבינה וכן משמע מדברי הא"ח והכל בו שם וכ"כ בת"ח שם ד"ז להדיא ומהרש"ל פ' כ"ה סימן ח' אוסר לחתוך בו פת לאכול עם גבינה אף אם נעצו דלא התירו נעימה אלא אם אירע במקרה שחתכו בסכין בשר או איפכא שצריך נעימה להכשירו מן האיסור משא"כ בכה"ג עכ"ד וקשה דהא קי"ל דאם חתך לפת בסכין של בשר שנתבטל טעמו בלפת שמוותר לחתוך בו אפילו צנון לאוכלו בכותח כדלקמן ס"ס צ"ו וכמ"ש מהרש"ל עצמו שם סימן ס"א וכ"ש שאר דברים שאינם חריפים והא ודאי דנעימה עדיף טפי מחתיכת לפת וע"ק שהרי בש"ס סוף עבודת כוכבים ובכל הפוסקים איתא להדיא דאפילו בסכין של עובד כוכבים מותר לאכול צנון לכתחלה ע"י נעימה ולקמן ס"ס קכ"א מבואר דאפילו לחתוך בו דבר חריף סגי בהכי מיהו י"ל בזה דכיון דהסכין הוא של עובד כוכבים שנאסר כבר א"כ הנעימה מיחשב להכשירו מן האיסור וכל זה מדינא אבל כבר נהגו כל ישראל להיות להם ב' סכינים וכמ"ש הרב בהג"ה ובשעת הדחק שאין לו סכין אחר מוקמינן לה אדינא ועמ"ש הב"ח בזה ולפעד"נ כמ"ש:

19 - ערוך השולחן סימן פט סעיף טו

מז דבר פשוט הוא שאסור לחתוך גבינה אפילו צוננת בסכין שרגילין לחתוך בו בשר ולא עוד אלא אפילו הפת שאוכלים עם הגבינה אסור לחתוך בסכין שחובה בו בשר לפי שלפעמים הסכינים שומנו של בשר קרוש עליהם וכשחותרים הפת נדבק בו [נ"ו] ולכן אם מקנה הסכין הימב [פ"ו סק"ו] מותר וכ"ש שעי"נ נעיצה בקרקע קשה מותר וזו הכל לענין הלחם ולא לענין גבינה עינמה אלא אם היה ברעב אבל לכתחלה לחתוך גבינה בסכין של בשר אסור בכל ענין וה"ה להיפך סכין של חלב לחתוך בו בשר או לחם לאכול בו בשר הוה הדין כמו שנתבאר בסכין של בשר לחתוך בו גבינה או לחם לאכול עם חלב וכבר נהגו כל ישראל להיות להם שני סכינים אחד של בשר ואחד של חלב וגם הלחם שאוכלין עם בשר חותכין בסכין של בשר ושל חלב עם של חלב ויש מהמדקקין שיש להם ג' סכינים אחד של בשר ואחד של חלב ואחד שחובה

בו לחם ואין משתמשין בו לא בבשר ולא בחלב רק לחתוך לחם [פ"ח סק"ז] ונהגים כדי שלא להחליף רושמי' כמו חריצין על של חלב וסימנך חריצין חלב ואין לשנות אמנם מי שאין לו רק סכין אחד יכול לחתוך לחם לשניהם ורק יוהר לקנה הסכין יפה יפה [ועי"ה וש"ך סק"ב] וקערות קמנות וגדולות שבביה של בשר לבד ושל חלב לבד יעשו בשני מינים להבדיל שלא יתחלף וכן בכפות ומזלגות וכן כל הכלים או לעשות חריצים על של חלב וכן נהגו כל ישראל והמוצא סבין חרוץ כרחוב של יהודים ודאי הוא של חלב [פ"ט] וכן כל הכלים :

יז יש מי שרוצה לומר שאין להגעיל כלי של בשר לשל חלב או להיפך מבע"כ שמה לא יהיה לו רק כלי אחת ויגעילנה מבשר לחלב ומחלב לבשר ואתי לסימני וחומרא יתיירא דאי ואין לנו לגזור גזירות מדעתנו [ועמ"ה ס"י חק"ס סק"א סת"ז נס כ"ס הגאון מפונא להתייר] :

20 - ערוך השולחן סימן צד סעיף לה

ורע דסבין חולבת במדינתנו כשנא שאלה לפני החכם יחקור במה הסבין חולבת דע"פ רוב אין משתמשין בסכין של חלב ברוהת כלל ורק חותכין גבינה וחמאה ואין בו דין סבין חולבת כלל ולכן צריך היחכם להקור בזה כרי שלא להפסיד מסון ישראל חנם דהשואלים אינם בקיאים בזה כידוע לנו :

21 - שולחן ערוך יורה דעה סימן קכ"א סעיף ז

סכין ישן, בין גדול בין קטן, הניקח מהעובד כוכבים, אם בא להשתמש בצונן, אם אין בה גומות נועצה עשרה פעמים בקרקע קשה. וצריך שכל נעיצה ונעיצה תהיה בקרקע קשה, לפיכך לא ינעוץ במקום שנעץ נעיצה אחרת. (טור בשם הרמ"ה). ואפילו לחתוך בו דבר חרוץ כמו צונן, סגי בהכי. (ולשחמש צו בקציעות, לא גרע משאר כלי שנוהגין להגעיל אפילו לזונן) (סדרת רב צדכרי הארוך כמו שנתבאר). ואם יש בה גומות (או) שרוצה לחתוך בה חמין או לשחוט בה, מלבנה או משחזיה במשחות של נפחים היטב על פני כולה. הנה: וי"א דהשחזי מהכי רק לחתוך בה זונן, אזל לא לענין חמין (צ"י צ"ס פוסקים); והכי נהוג לכתחלה. ואם לא יוכל ללכך הסכין היטב, משום הקטא, ילכנו ויגעילנו אח"כ (ארוך). ומיכה אם לבנו ולא הגעילו, אפילו יש בו גומות; או אם הגעילו ולא לבנו ואין בו גומות וחתך בו מאכל חס, לא נאסר, אפילו הסכין צן יומנו. ואם השחזי במשחות היטב צלל מקום, ומגעילו אחר כך, מהכי אפילו לכתחלה, כמו ליצון (מרדכי פ"י דעבודת כוכבים וארוך), אם יוכל לנקות הגומות שבו.

22 - ש"ך יורה דעה סימן י ס"ק ו

סכין של עובד כוכבים כו' - מדסתם המחבר משמע דאיירי בסתם סכין וס"ל כהרשב"א דאע"ג דקי"ל לקמן סימן קכ"ב סתם כלים של עובד כוכבים אינן ב"י שאני סכין דמתוך שתשמישו תדיר מסתמא שמנוניתו טוח על פניו ואוסר אפילו אינו בן יומו וכ"כ בסימן צ"ד ס"ק כ"ח שזחו דעת המחבר והר"ב שם וכן הוא הסכמת הפוסקים וכן נראה להדיא מדברי רש"י פ"ק דחולין דף ח' ע"ב ד"ה צונן ומדברי הכל בו והפוסקים גבי צונן שחתכו בסכין של בשר ומהרש"ל שם סימן י"ב נוטה לדעת הרא"ש ודעמיה מיהו אם הסכין ב"י אפילו נראה לעין שהוא נקי מכל שומן ושחט בה צריך קליפה וכדמשמע דעת התוספות והרא"ש והסמ"ג סוף לאוין קל"ז וסמ"ק והגהת מיימוני פ"ז מהמ"א ואפשר שגם הרשב"א מודה לזה וטעמא דכיון שהוא ב"י בולע ביה"ש מה שבקליפת הסכין ואע"ג דאין כח בחום ביה"ש להפליט בלעו של סכין כמ"ש הרשב"א (ומביאו הטור) וסייעתו דלהכי מהני נעיצה י"פ בקרקע קשה אפילו הוא ב"י כמבואר בתה"א דף ט"ו ט"ז מ"מ אם לא נעצה יש כח בחום ביה"ש להפליט מה שבקליפת הסכין אלא שאם נעצה והלכה לה אותה הקליפה הדקה אין כח בחום ביה"ש להפליט הבלוע לפניו מאותה קליפה וכן הוכיח בפרישה ס"ו ע"ש והב"ח בקונטרס אחרון השיג עליו ופסק דלהרשב"א אם הוא נקי אפילו הוא ב"י מותר ולא עמדתני על סוף דעתו ודו"ק, מיהו במרדכי פ"ק דחולין משמע דאפילו נעיצה לא מהני בסכין ב"י ובעי קליפה ומדברי הרמב"ם פ"ז מהמ"א נראה דלא מהני נעיצה כלל בסכין של עובד כוכבים לשחיטה עיין שם:

23 - תוספות מסכת עבודה זרה דף עו עמוד ב

ואומר מורי דהא דקאמר הכא נועצה עשר פעמים בקרקע היינו דוקא בקרקע קשה שהיא מעברת השומן ושפה אבל לא רכה שאינה מעברת השומן וגם לא קרקע קשה יותר מדאי ודוקא נקט קרקע ולא אבן ולא אפר ולא קרקע רכה.